

Amnesty Internationalin suositukset EU:n oikeus- ja sisäasiainneuvostoon 14.9.2015

Arvoisa suuren valiokunnan jäsen,

Amnesty International on useiden kuukausien ajan seurannut Euroopan unionin jäsenvaltioiden kyytömyyttä kunnioittaa sen rajoille saapuvien pakolaisten ja siirtolaisten ihmisoikeuksia. Vuoden 2015 elokuuhun mennessä yli 350 000 ihmistä oli saapunut Eurooppaan suojelun tai paremman elämän toivossa. Yli 244 000 ihmistä on saapunut ainoastaan Kreikan saarille, joista lähes 90% sodan runtelemissa maista kuten Syyriasta, Afganistanista ja Irakista. Ennenäkemättömät luvut johtuvat maailman pahimmasta pakolaiskriisistä sitten toisen maailmansodan. Melkein 60 miljoonaa ihmistä on joutunut jättämään kotinsa. Eurooppa ei voi ummistaa silmiään tältä kriisiltä tai kääntää selkensä sen traagisista seurauksista ihmisille. Silti lähes 2 800 ihmistä on kuollut yrittäessään päästä Eurooppaan riippumatta siitä, että keväällä EU huomattavasti paransi etsintä- ja pelastustoimia Välimerellä. Kaaottiset, epätoivoiset tapahtumat Unkarissa ja Kreikassa osoittavat, että pakolaisten vastoinkäymiset eivät pääty, vaikka he pääsisivät Eurooppaan. Tämä ei saa eikä sen tarvitse jatkua.

Amnesty International on tänään julkaissut *A Union of Protection* -strategian pakolaisten suojelemiseksi Euroopassa, jonka toimitamme tämän kirjeen liitteenä. Se sisältää 11 kohtaa, joilla ehdotetaan välitömiä ja pitkäaikaisia toimia pakolaiskriisin ratkaisemiseksi.

Ensi maanantaina 14.9.2015 järjestettävän ylimääräisen oikeus- ja sisäasiainneuvoston vuoksi kirjoitimme tällä viikolla Euroopan unionin sisäministerielle kehottaaksemme heitä ryhtymään Amnestyn esittämän strategian mukaisiin toimiin viipymättä. Sisäministeri Petteri Orpo sai kirjeemme keskiviikkona 9.9.2015. Toivomme, että Sinä, suuren valiokunnan jäsenenä, pyrit vaikuttamaan siihen, että Suomen kanta OSA-neuvostossa pohjautuu inhimilliseen ja ihmisoikeusvelvoitteiden mukaiseen pakolaispolitiikkaan.

Amnesty kehottaa kaikkia EU:n valtioita ryhtymään seuraaviin toimiin viipymättä:

- 1. Kuolemat vaarallisilla reiteillä on estettävä tarjoamalla lisää turvallisia ja laillisia reittejä EU:n jäsenvaltioihin.**

Amnesty Internationalin arvioiden mukaan seuraavan kahden vuoden aikana tarvitaan paikat 1,38 miljoonalle pakolaiselle. Laskelma perustuu UNHCR:n viimeisimpään arvioon, jonka mukaan tällä hetkellä 1,15 miljoonaa pakolaista on suojelun tarpeessa ja arvioomme siitä, että suojelua tarvitsevien pakolais-

ten määrä todennäköisesti kasvaa. EU:n jäsenvaltioiden tulisi vauraana poliittisena alueena vastaanottaa ainakin 300 000 pakolaista EU:n ulkopuolelta seuraavan kahden vuoden aikana. Tämä voitaisiin toteuttaa joko olemassa olevien kiintiöpakolaisohjelmien puitteissa tai EU:n toteuttaman velvoittavan ohjelman puitteissa.

2. EU:n maaroille saapuvat pakolaiset on päästettävä hakemaan turvapaikkaa.
3. **Rajavaltioiden välitöntä painetta on helpotettava tukemalla EU:n sisäistä uudelleensijoittamista ja osallistumalla siihen.**
4. **Ihmisoikeusloukkaukset, kuten laittomat käännytykset, epäasiallinen kohtelu ja liiallinen ja tarpeeton voimankäyttö, EU:n ulkorajoilla on lopetettava.**
5. **EU:n rajavaltioille annettavaa taloudellista, teknistä ja operatiivista tukea turvapaikanhakijoiden vastaanottamiseksi ja turvapaikkahakemusten käsittelemiseksi on lisättävä merkittävästi.**
6. **Pakolaisille on annettava vapaa liikkuvuus EU:ssa.**
7. **Vastaanottoa ja turvapaikkamenettelyä koskevia yhteisiä sääntöjä on noudatettava kaikissa EU:n jäsenvaltioissa.**
8. **Yhteistä listaa ”turvallisista alkuperämaista” ei tule kehittää.**
9. **Etsintä- ja pelastuskapasiteetti pääasiallisilla siirtolaisreiteillä on mitoitettava vastaamaan arvioita lähtevien ihmisten määrästä.**
10. **Läpikulkuvaltioita on kehotettava ja tuettava luomaan ihmisoikeuksia noudattavat turvapaikka- ja maahanmuuttojärjestelmät.**
11. **EU:n on lisättävä pakolaiskriisin hoitoon tarkoitettua humanitaarista apua kolmansille maille.**

Kiitämme Teitä etukäteen siitä, että pidätte asiaa esillä ja vaaditte Suomen hallitusta tarttumaan näihin kipeästi tarvittuihin toimiin pakolaisten ihmisoikeuksien turvaamiseksi. Annamme mielellämme lisätietoja Amnesty Internationalin kannoista.

Kunnioitavasti

Frank Johansson
Toiminnanjohtaja
Amnesty International Suomen osasto

LIITE: *A Union of Protection* – Amnesty Internationalin strategia pakolaisten suojelemiseksi Euroopassa